Р е п у б л и к а С р б и ј а
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ КОНКУРЕНЦИЈЕ
Број: 6/0-02-385/2014-4
Датум: 7. јул 2014. године
Б е о г р а д

Председник Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 37. став 2. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, бр. 51/09 и 95/13, у даљем тексту: Закон) и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/2011), одлучујући по пријави концентрације привредног друштва Hewlett Packard d.o.o. са регистрованим седиштем у Београду у улици Омладинских бригада 90в број 6/0-02-385/2014-1 поднетој 13. јуна 2014. године преко пуномоћника, Милице М. Суботић и Николе Б. Познановића адвоката из Београда ул. Владимира Поповића бр. 6, дана 7. јула 2014. године, доноси следеће

Р Е Ш Е Њ Е

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем директне контроле, привредног друштва Hewlett Packard d.o.o., са регистрованим седиштем у Београду на адреси Омладинских бригада бр. 90в, регистрованог у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 17380842, над средствима, уговорима са трећим лицима, лиценцама и потребним људским ресурсима од Привредног друштва за пружање информатичких услуга Заједнички Информациони Систем д.о.о. са седиштем у Београду, улица Париске комуне бр. 26, регистровано у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 17376381, који су неопходни за пружање outsourcing услуга везаних за основно банкарско пословање.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је подносилац пријаве у предметној концентрацији, у предвиђеном року извршио уплату накнаде за издавање акта Комисије о одобрењу спровођења концентрације у скраћеном поступку у износу од 2.886.455,00 (двамилионаосамстотинаосамдесетшестхиљадачетиристотине педестпетхиљада) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције отворен код Управе за трезор, број 840-000000880668-16 са позивом на број 6/0-02-385/2014-1, што је у складу са прописаном висином накнаде из члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције.

Образложење

Привредно друштво Hewlett Packard d.o.o., са регистрованим седиштем у Београду на адреси Омладинских бригада бр. 90в, (у даљем тексту: HP Србија или подносилац пријаве), поднело је Комисији за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) 13. јуна 2014. године преко пуномоћника, Милице М. Суботић и Николе Б. Познановића, адвоката из Београда, пријаву концентрације број 6/0-02-385/2014-1 (у даљем тексту: пријава). Приликом анализе и обраде достављене пријаве, Комисија је утврдила да је иста у погледу свог садржаја и начина подношења у потпуности усаглашена са прописом који уређује ово питање. Подносилац пријаве је у прописаном року и у целости уплатио износ накнаде за издавање акта Комисији, што је констатовано у ставу II диспозитива.

У предметном управном поступку подносилац пријаве поставио је и Захтев за одређивање мере заштите података број: 6/0-02-385/2014-1 од 13. јуна 2014. године. Председник Комисије за заштиту конкуренције решавајући по горњем захтеву, донео је 23. јуна 2014. године Закључак о заштити података број: 6/0-02-385/2014-3.

HP Србија је привредно друштво у оквиру HP групе које је регистровано у Републици Србији. Друштво Hewlett-Packard The Hague B.V. са седиштем на адреси Старбан 16, 1187 XR Амстелвин, Холандија је 100% власник HP Србије. Ово домаће друштво је део Hewlett – Packard групе чији је крајњи власник привредно друштво Hewlett – Packard Company из Сједињених Америчких Држава (у даљем тексту: HP). На листи најбогатијих у 2013. години, ова компанија била је високо позиционирана, како у САД тако и у свету. HP послује у више од 170 земаља широм света и запошљава преко 320.000 радника.

Поред тога HP је у Републици Србији присутан и преко Hewlett-Packard Europe B.V. привредног друштва које је такође у 100% власништву друштва Hewlett-Packard The Hague B.V. Друштво HP Europe нема сопствена средства, просторије и запослене у Србији, а приход остварује дистрибуцијом HP опреме и software производа преко партнера првог ранга и дистрибутера. Партнери првог ранга испоручују хардвер и софтвер производе само познатим купцима у Републици Србији и то је опрема која је израђена тако да одговара специфичним потребама пројекта или потребама купаца. То укључује специјално подешене сервере, мреже и опрему за чување података као и другу опрему посебне намене. Партнери првог ранга се не баве малопродајом и немају никаквих залиха опреме и специјализовану опрему достављају познатим купцима. Партнери првог ранга су [...][1]. Дистрибутери се баве малопродајом IT опремом опште намене као што су монитори, лаптопови и штампачи опште намене. Међу дистрибутерима на домаћем тржишту су присутни и [...] и други. Дистрибутери могу имати сопствене малопродајне објекте, или производе могу даље продавати другим трговцима на мало.

Савремена технолошка решења и бројне производе HP пружа потрошачима, привредним субјектима и корисницима широм света. Понуда

[1] Акт садржи заштићене податке. Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

компаније је широка и покрива информационо технолошку (IT) инфраструктуру, персоналне рачунаре и приступне уређаје, визуелну обраду и штампање. Основни циљ HP-а је да осмисли, направи и испоручи технолошка решења која су значајна у пословању, стварању друштвене вредности и побољшају квалитет живота клијента. У основи пословања HP-а постоје четири линије деловања: (I) Група за штампарски и персонални систем (Printing and Personal System Group), (II) HP Група за предузећа (HP Enterprise Group), (III) HP софтвер (HP Software) и (IV) HP услуге за предузећа (HP Enterprises Services). За сваку од наведених група подносилац пријаве навео је и детаљно образложио најзначајне карактеристике везане за пословање на тржишту.

HP Србија је локални привредни субјект који врши функцију представника у извршавању побројаних послова на локалном тржишту, углавном као вршилац услуга ангажован уговором (укључујући али се не ограничавајући на outsourcing услуге). Сви запослени на локалном нивоу нису ангажовани у пружању поменутих услуга, већ раде на пласирању других HP производа из различитих производних линија.

Највећи део свог прихода HP Србија остварује кроз пружање услуга потрошачима и пословним партнерима. Већина услуга се односи на услуге везане за управљање апликацијама (одређеним привредним субјектима и институцијама). Поред тога HP Србија пружа и услуге штампања, а део прихода остварује од подршке радним срединама мултинационалних компанија на основу глобалних споразума. Значајан део прихода HP Србија остварује пружањем услуга техничке подршке, што укључује услуге у погледу групе за хардвер. Те услуге укључују warranty care packs, installation care packs, support care packs – services, Mission Critical Servicess.

Као други учесник концентрације, односно друштво над којим се врши промена контроле, означено је Привредно друштво за пружање информатичких услуга Заједнички Информациони Систем д.о.о., са регистрованим седиштем у Београду на адреси Париске комуне бр. 26, регистровано у Агенцији за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 17376381 (у даљем тексту: ЗИС). Циљно пословање је тренутно део ЗИС-а, привредно друштво које је у 100% власништву Hypo Alpe – Adria Bank International AG, акционарско друштво са седиштем у Алпен-Адрија-Плац 1, 9020 Клагенфурт на Wörtersee, Аустрија (HB Int). Ово друштво одговорно је за пружање IT outsourcing услуга везаних за основно банкарско пословање Hypo банкама и до 2014 године у врло ограниченом обиму трећим лицима. ЗИС је професионални IT Shared Service Центар за услуге банкама и услуге у другим областима везаним за банке. Поред тога ЗИС корисницима испоручује комплетне ITO (Инфраструктура, Технологија и Операције) и ADM услуге (Развој апликација и одржавање). ЗИС подржава кориснике пуним пакетом услуга од анализе и дизајна до дневних операција, одржавања и промене решења.

Циљно пословање обезбеђује Hypo банкама коришћење апликационих outsourcing услуга као део решења за основне банкарске послове. Стандардне услуге везане за банкарске апликације обухватају имплементацију основног банкарског система (Build), вођење основног банкарског система (Run), као и одржавање и подршка основног банкарског система (Change) и специфичну

обуку за коришћење основног банкарског система.

У планираној пословној трансакцији НР Србија ће купити средства, преузети потребне уговоре са трећим лицима , лиценце и ангажовати потребне људске ресурсе од ЗИС-а, који су неопходни за пружање outsourcing услуга везаних за основно банкарско пословање Нуро банкама. Ресурси који су претходно били намењени Нуро банкама ће омогућити добављачу outsourcing услуга, то јест НР Србији, да пружа услуге корисницима outsourcing услуга, тј. Нуро банкама. Услуге трећим лицима ЗИС је повремено пружао и другим банкама, међутим од 2014. године outsourcing услуге се пружају само Нуро банкама. После концентрације, ресурси ће бити коришћени само за пружање услуга Нуро банкама и неће резултирати било каквим променама у тржишној структури. Према проценама НР-а, поменути ресурси би могли да омогуће друштву НР Србија да увећа своје присуство на тржишту тако да би био у позицији да услуге пружа и трећим лицима, односно другим банкама.

Преузимање и трансфер ресурса вршиће се кроз тромесечну прелазну фазу која ће омогућити несметано и контролисано преузимање послова у њиховом тренутном виду са фокусом на преузимање запослених, пренос пословних активности, транзицију Service деска и раздвајање система. Трансформација покрива низ промена, чији је циљ да побољшају трошкове и квалитет у предстојећем начину рада са нагласком на трансформацију и оптимизацију менаџмента услуга као и менаџмента апликација, као и имплементацију и побољшање каталога самоуслуге и пренос и оптимизацију Центра са подацима. Спровођењем пословне трансакције, друштво НР Србија ће стећи директну контролу над циљним пословањем у смислу члана 17. став 1. тачка 2. Закона.

Послујући у одређеним секторима на светском тржишту и тржишту Републике Србије, НР група је у пословној 2013. години, као години која претходи години у којој се спроводи предметна концентрација, остварила на овим тржиштима приходе, који вишеструко премашују Законом прописане прагове, као услов за постојање обавезе пријаве концентрације Комисији.

У циљу реализације пословне трансакције НР Србија и ЗИС су 29. маја 2014. године потписали Оквирни уговор о преносу, са којим НР Србија намерава да преузме циљно пословање. Предметни уговор је достављен Комисији уз оверени превод овог документа на српски језик. Комисија је исти прихватила као правни основ предметне концентрације, сагласно члану 63 став 1 тачка 1 Закона, с обзиром да садржи релевантне одредбе које дефинишу и регулишу уговорену трансакцију.

Приликом дефинисања релевантног тржишта производа за предметну концентрацију, подносилац пријаве пошао је од тога да предложена пословна трансакција обухвата све производе и/или услуге које се сматрају заменљивим од стране потрошача, због карактеристика производа, њихове цена и намене. Због високог степена заменљивости производа са аспекта понуде између различитих IT услуга које је узроковано брзим променама у технологији као и навикама потрошача да на једном месту добију све услуге као најшире релевантно тржиште може се дефинисати тржиште IT услуга. Међутим, од

стране тржишних учесника и консултантских друштава, као што су IDC, или Gartner Group, идентификовали су различите сегменте IT услуга.

Имајући у виду разлику у функционалности IT услуга, ово тржиште може бити сегментирано на више подтржишта и то: одржавање хардвера, одржавање софтвера и техничка подршка, консултанске услуге, развој и интеграција, IT outsourcing, outsourcing процеса у пословању, услуге менаџмента и едукација и обука. Наведена подела тржишта IT услуга користи се и од стране Европске Комисије.

Поред тога, подносилац пријаве доставио је и друге могуће поделе тржишта IT услуга, које су извршене по индустријским секторима, а којима је Комисија дала само информациони значај, будући да таква врста сегментисања овог тржишта, није нужна у поступку доношења одлуке Комисије по поднетој пријави.

На основу увида у пословне активности учесника концентрације евидентно је да HP поред бројних активности различитог спектра о чему је претходно било речи, пружа и различите IT outsourcing услуге, док циљно пословање пружа само IT outsourcing услуге, тако да се њихове активности преклапају искључиво у сегменту пружања IT outsourcing услуга. На основу наведеног подносилац пријаве је мишљења да се као релевантно тржиште производа може сматрати тржиште IT outsourcing услуга.

IT outsourcing услуге се састоје од пружања услуга свакодневног управљања путем рачунара и рачунских процеса, укључујући инфраструктуру, пословне апликације и проток информација. Једно друштво би могло да ангажује друго привредно друштво које би се бавило чувањем података тог друштва, из одређених разлога, као што је одсуство жеље и пословног опредељења да купи и да одржава своје уређаје за чување података. Већина организација ангажују друга привредна друштва само за одређене IT услуге.

На тржишту Републике Србије током 2013. године, HP је пружао IT outsourcing услуге везана за апликације и outsourcing-а инфраструктуре, а корисници су били привредна друштва и банке [...].

Такође, у 2013. години Циљно пословање било је присутно у Србији на тржишту пружања outsourcing услуга везаних за апликације клијентима-банкама као део решења за основно банкарско пословање. Корисници услуга биле су банке [...].

На тржишту IT outsourcing услуга у Републици Србији у 2013 години, HP је имао удео од /5-10/%, док је истовремено Циљно пословање на тржишту пружања ове услуге достигло удео од /10-20/%, из чега се може закључити да ће њени учесници након реализоване концентрације заједно достићи тржишни удео од /10-20/%.

При оваквом чињеничном стању и овде изнетим квантификацијама потребно је дати и одређена допунска појашњења и релативност претходно наведених процентних вредности. Све то из разлога различитог пословног концепта, с једне стране Циљног пословања – које има интерни карактер, а са

друге HP као стицаоца контроле над њим – које друштво има екстерну оријентацију у овом делу свог пословања. То конкретно значи да с обзиром да Циљно пословање од 2014. године своје услуге пружа само у банкарском сектору (outsourcing услуге пружа само Hypo alpe-Adria-Bank а.д. Београд) његово пословање чини интерним будући да се овај профил услуга пружа искључиво једном и то унапред познатом кориснику. Због тога стицалац контроле у предметној концентрацији по основу њеног спровођења неће увећати свој тржишни удео на отвореном – екстерном тржишту IT outsourcing услуга према којем је HP као преузималац Циљног пословања и опредељен. Због оваквог стања ствари након спровођења концентрације ситуација на тржишту пружања IT outsourcing услуга остаће непромењена, са аспекта њеног утицаја на банкарски сектор. У том смислу исправно је закључити да предметна пословна трансакција неће донети HP- у никакве предности над његовим конкурентима у погледу увећања могућности да пружа услуге корисницима из банкарског сектора.

Овако образложен предлог релевантног тржишта производа од стране подносиоца пријаве, Комисија је прихватила као исправан.

Код одређивања релевантног географског тржишта, подносилац пријаве истиче да би релевантно географско тржиште за пружање IT outsourcing услуга могло бити шире од националног, јер пружаоци наведених услуга своје услуге пружају на ширем географском простору. Међутим, подносилац пријаве имајући у виду делокруг рада Комисије која је надлежна за процену ефеката предметне трансакције у оквиру граница Републике Србије, предложио је да релевантно географско тржиште буде дефинисано на националном нивоу, тако да покрије целокупну територију Републике Србије.

Учесници концентрације HP/Циљно пословање на тржишту IT outsourcing услуга суочавају се са јаком постојећом и потенцијалном конкуренцијом. Међу значајнијим конкурентима су IBM, Atos и Asseco, компаније које су у стању да преузму послове банака које интерно задовољавају своје потребе на претходно наведени начин. Обзиром на перманентни развој IT технологије у сегменту пружања услуга у наредном периоду очекује се повећање тражње за IT outsourcing услугама. Већина добављача ове услуга пружа у више сектора индустрије. Добављачи IT услуга који тренутно не пружају IT outsourcing услуге у банкарском сектору, сматрају да могу у кратком року да почну да пружају наведене услуге, а то су светски познате компаније IBM и Atos, а такве пословне могућности наведених компанија генератори су потенцијалне конкуренције у дефинисаној релевантној области активности.

Имајући у виду ширину и квалитет понуде четири компаније IBM, Asseco, Atos и HP Србија су највећи снабдевачи на релевантном тржишту, а поред њих на тржишту је присутан и низ локалних емитера одређених услуга. Према интерним проценама учесника у концентрацији тржишни удели главних конкурената на тржишту Републике Србије су: Atos између /30-40/%, Asseco са око /20-30/%, IBM са око /10-20/% и мала локална привредна друштва са око /20-30/%, њиховог збирног тржишног удела.

Након спроведене концентрације, НР Србија ће стећи ресурсе и пружаће IT outsourcing услуга везане за основно банкарско пословање Нуро банкама уместо ЗИС-а који је до сада био пружалац таквих услуга за наведеног/наведене кориснике. Осим у Републици Србији, ова пословна трансакција биће пријављена и надлежном телу за заштиту конкуренције у Црној Гори.

Реализацијом пословне трансакције Нуро банка у Србији ће постати корисник услуга које пружа НР Србија. Подносилац пријаве IT услуге ће пружати у складу са стандардима тржишта и добром привредном праксом. Услуге ће бити предвидљиве и транспарентне у погледу цене и квалитета. Након реализоване концентрације НР ће изградити интерни центар који ће бити оспособљен да пружа сличне услуге везане за основно банкарско пословање трећим лицима, а планира и да укључи зависна друштва НВ Int-а у суседним земљама (Хрватска и Словенија), као и друге ентитете који нису везани за групу Нуро банака у региону југоисточне Европе.

Учесници концентрације не очекују да ће спровођење намераване концентрације имати било какав ефекат на цене на домаћем тржишту, а нарочито не негативне ефекте, као ни било какве негативне импликације на квалитет релевантних производа и услуга, на њихове потрошаче/кориснике у Републици Србији.

На основу изнетих чињеница, оцењено је да предложена концентрација на изазива забринутост са аспекта заштите конкуренције нити се њоме ограничава, нарушава или спречава конкуренција на дефинисаном тржишту (IT outsourcing услуга у банкарском сектору), па је одлучено као у диспозитиву.

Поука о правном леку

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у року од 30 дана од дана пријема решења.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Весна Јанковић